

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-10-10

Vår referens

Thomas Sterner

Avdelningschef

Thomas.Sterner@malmo.se

Handlingsplan för hantering av konstgräs och platsgjutet gummigranulat

FRI-2025-1095

Sammanfattning

Ärendet redogör för förslag till reviderad Handlingsplan för hantering av konstgräs och platsgjutet gummigranulat. Revideringen sker i enlighet med vad som fastslagits i tidigare handlingsplan, dvs 5 år efter dess införande. I ärendet redogörs för vidtagna åtgärder under 2020-2025. Den nya handlingsplanen utgår från erfarenheter från genomförda åtgärder samt utvecklingen inom den internationella konstgräsmarknaden. Varje berörd nämnd beslutar om sina åtgärder i handlingsplanen. Förvaltningen bedömer att den reviderade handlingsplanen är nutidsanpassad och väl genomarbetad och ställer sig därför bakom densamma.

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att anta Handlingsplan för hantering av konstgräs och platsgjutet gummigranulat i de delar som rör fritidsnämndens verksamheter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse fritidsnämnden 251023
- Handlingsplan för hantering av konstgräs och platsgjutet gummigranulat_uppdaterad 250918
- Uppföljning av pågående och genomförda åtgärder 2019-2025_uppdaterad 250918

Beslutsplanering

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2025-10-06

Fritidsnämndens Arbetsutskott 2025-10-16

Fritidsnämnden 2025-10-23

Beslutet skickas till

Miljönämnden

Ärendet

Under ledning av miljöförvaltningen togs Malmö stads första handlingsplan för utfasning av konstgräs med granulat, anläggningar med platsgjutet granulat och konstgräs utan granulat, fram under 2018. Handlingsplanen antogs av fritidsnämnden, tekniska nämnden, grundskolenämnden och förskolenämnden under 2019 och innehöll ett antal åtgärder som ska genomföras till 2025 respektive 2030 och som riktade sig till de antagande nämnderna samt till servicenämnden och miljönämnden.

Under 2024 har en arbetsgrupp inom Malmö stad reviderat den gamla handlingsplanen och arbetat fram ett förslag till ny handlingsplan. Upprättat förslag har godkänts inför politiska beslut, av styrgruppen för Malmö stads kemikalieråd.

Åtgärderna i den ursprungliga handlingsplanen formulerades utifrån rådande kunskapsläge under framtagandet. Med vetskapen om att åtgärderna riskerade att bli inaktuella innan slutåret 2030 beslutades det att handlingsplanen skulle aktualiseras efter fem år.

Utifrån den ursprungliga handlingsplanen har flera åtgärder som syftat till att minska utsläppet av mikroplaster genomförts men mer arbete återstår, framför allt vad gäller själva utfasningen av konstgräsplaner, infill till konstgräsplaner och platsgjutet gummigranulat.

Sedan den ursprungliga handlingsplanen antogs 2019 har antalet konstgräsplaner i Malmö ökat från 24 till 35. Under 2025 och 2026 kommer ytterligare tre planer färdigställas. Att antalet konstgräsplaner har ökat beror på en hög efterfrågan från framför allt föreningslivet och på grund av att konstgräsplaner kan användas året runt.

Under 2023 fattade EU-kommissionen beslut om ett försäljningsförbud för mikroplaster och kemiska produkter med avsiktligt tillsatta mikroplaster. Förbudet omfattar bland annat granulat som används i vissa typer av konstgräsplaner och gäller från och med den 17 oktober 2031.

Flertalet av de nya planerna anläggs med sand eller biobaserade fyllnadsmaterial men det finns ännu inget fullgott alternativt på marknaden som kan ersätta konstgräsplanerna fullt ut. För spel på elitnivå ställs fortfarande krav på konstgräsplaner med gummigranulat. Malmö stad har inte rådighet att påverka dessa krav utan ansvaret för att få till en förändring ligger på Svenska fotbollsförbundet och dess motsvarigheter. Konstgräsfrågan är en internationell fråga och svenska kommuner följer utvecklingen i andra länder med stort intresse.

I den reviderade handlingsplanen formuleras vissa åtgärder om för att anpassas till nuvarande läge.

I den bifogade uppföljningen av åtgärder i den ursprungliga handlingsplanen framgår att många åtgärder är helt eller delvis genomförda.

Ytan med konstgräs på stadens anläggningar har ökat med ca 40 % sedan handlingsplanen antogs. Ökningen beror främst på att ett stort antal konstgräsplaner har anlagts sedan handlingsplanens antagande.

I nyanlagda och renoverade konstgräsplaner används numera som regel sand som fyllnadsmaterial i stället för återvunnet gummigranulat vilket gör att läckaget av granulat undviks. Övergången till sand som infill innebär att även om antalet konstgräsplaner har ökat, har den totala mängden gummigranulat minskat.

Åtgärderna i den nya handlingsplanen är:

Åtgärd 1: Minimering av utsläpp av mikroplaster från konstgräsplaner

Åtgärd 2: Utfasning och ersättning av konstgräsplaner

Åtgärd 3: Utfasning och ersättning av infill gjort av plast eller gummi

Åtgärd 4: Minimering av utsläpp av mikroplaster från platsgjutet gummigranulat

Åtgärd 5: Utfasning och ersättning av platsgjutet gummigranulat

Åtgärd 6: Kommunikation av handlingsplanens åtgärder och syfte

Förvaltningens bedömning är att dessa åtgärder är väl formulerade och utgör en adekvat vägledning i arbetet med att hantera konstgräsplaner nu och framåt.

Förvaltningens ambition är att i det fortsatta arbetet med att anlägga och byta ut konstgräs, så ska hälften av den konstgräsplan som anläggs var återbrukad. Nya infillsmaterial ska testas, även på planer med sand som infill. Studier och forskningsprojekt ska göras avseende kundnöjdhet, slitage av material (t ex själva konstgrässtråna) samt skötsel och egenkontroller. Särskild samverkan ska genomföras med servicenämnden avseende upphandlingsmetoder för att säkerställa att de upphandlade produkterna håller hög kvalitet, har rätt uppbyggnad/innehåll samt lång hållbarhet.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]